

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи
доцент Володимир ХОДОРОВСЬКИЙ
« 30 » 08 2024 р.

**ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни**

«АНЕСТЕЗІОЛОГІЯ ТА ІНТЕНСИВНА ТЕРАПІЯ»

Галузь знань – **22 Охорона здоров'я**

Спеціальність – **222 Медицина**

Освітній ступінь – **магістр**

Курс навчання – **V**

Форма навчання – **денна**

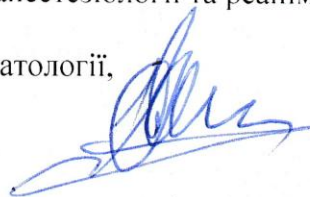
Кафедра – **анестезіології та реаніматології**

Схвалено на методичній нараді кафедри анестезіології та реаніматології

«29» серпня 2024 р. (Протокол № 1)

Завідувач кафедри анестезіології і реаніматології,

д.мед.н., професор

Віктор КОНОВЧУК

Схвалено предметно-методичною комісією з дисциплін хірургічного профілю

«30» серпня 2024 р. (Протокол № 1)

Голова предметної методичної комісії,

д.мед.н., професор

Ігор ПОЛЯНСЬКИЙ

Чернівці – 2024

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	Анестезіології та реаніматології
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Ткачук Олексій Володимирович – доцент кафедри, доктор медичних наук, доцент закладу вищої освіти, tkachuk.oleksij@bsmu.edu.ua; Петринич Володимир Володимирович – доцент кафедри, кандидат медичних наук, доцент закладу вищої освіти, petrynych.volodymyr@bsmu.edu.ua; Андрушак Андрій Васильович – асистент кафедри, andrushak.andrij@bsmu.edu.ua; Кифяк Петро Васильович – асистент кафедри, kifya4ock@gmail.com; Кушнір Сергій Вікторович – асистент кафедри, segadocc@gmail.com; Малайко Сергій Сергійович – асистент кафедри, malaiko.serhii.13@bsmu.edu.ua
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/anesteziologyi-ta-reanimatologiyi/
Веб-сайт кафедри	https://sites.google.com/bsmu.edu.ua/atr
E-mail	anesthesiology@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул.Головна,137
Контактний телефон	+38 (0372) 51-47-42

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	нормативна
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Лекції	10
Практичні заняття	40
Самостійна робота	40
Вид заключного контролю	підсумковий модульний контроль

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

За навчальним планом дисципліна «Анестезіологія та інтенсивна терапія» вивчається на 5-му році навчання. Програма навчальної дисципліни «Анестезіологія та інтенсивна терапія» стосується питань структури та організації роботи анестезіологічної служби в Україні, поглибленому вивченні питань загальної та приватної анестезіології та інтенсивної терапії.

Навчальним планом передбачено 90 год, з них лекцій – 10, практичних занять – 40, самостійної позааудиторної роботи – 40 год.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить (%): 56 % до 44 %.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vdnz-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального

процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukczya-shhodo-oczynyuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);

- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);
- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибіркових дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyh_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Навчальна дисципліна щільно інтегрована в систему фундаментальних і клінічних медичних дисциплін, тому в процесі вивчення тісно пов'язана з такими дисциплінами:

анатомія	застосування в клінічній практиці знання клінічної анатомії органів і систем життєзабезпечення, підтримки гомеостазу.
фізіологія	застосування в клінічній практиці знання функціональної організації органів і систем життєзабезпечення (нервової, дихальної, серцево-судинної, гепато-лієнальної, видільної, ендокринної) і систем підтримки

	гомеостазу (водно-електролітного балансу, кислотно-лужної рівноваги, терморегуляції, згортання крові).
історія медицини	знати історичний розвиток науково-практичної діяльності в світовій і вітчизняній анестезіології.
біохімія	застосування в клінічній практиці знання метаболічної організації в нормі і при критичних станах.
патофізіологія	застосування в клінічній практиці знання механізмів виникнення критичних станів і їх подальшого перебігу.
хірургічні хвороби, дитяча хірургія	застосування в клінічній практиці знання етіології, патогенезу, клініки, лікувальних підходів, основних етапів оперативних втручань, вікових, гендерних, медико-соціальних особливостей хірургічних захворювань.
організація охорони здоров'я	застосувати в клінічній практиці організаційно-правові та морально-етичні положення виробничої і інноваційно-дослідницької діяльності служби анестезіології.
фармакологія	застосування в клінічній практиці знання фармакодинаміки, фармакокінетики і взаємодії препаратів, які використовуються в анестезіології.
внутрішня медицина, педіатрія, геронтологія	застосування в клінічній практиці знання етіології, патогенезу, клініки, лікувальних підходів, вікових, гендерних, медико-соціальних особливостей захворювань органів і систем.

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

6.1. Метою вивчення навчальної дисципліни є надання теоретичних знань та формування практичних навичок діагностики й інтенсивної терапії при синдромах порушень життєво важливих функцій, проведення серцево-легеневої та церебральної реанімації, здобуття відповідних компетенцій, у комплексній підготовці майбутніх лікарів.

6.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- оволодіти методами діагностики та надання допомоги при основних синдромах порушень життєво важливих функцій;
- трактувати основні клінічні прояви та лабораторні показники порушень життєво важливих функцій;
- планувати обстеження та лікування хворих з порушеннями життєво важливих функцій;
- діагностувати ознаки клінічної смерті та термінальних станів, проводити серцево-легеневу та церебральну реанімацію;
- застосувати загальні принципи та методи анестезіологічного забезпечення різних оперативних втручань;
- використовувати основні принципи організації невідкладної допомоги потерпілим при техногенних та природних катастрофах;
- застосовувати основні алгоритми інтенсивної терапії невідкладних станів.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ФОРМУВАННЮ ЯКИХ СПРИЯЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

7.1. Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

7.2. Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

7.3. Фахові (спеціальні) компетентності:

ФК 1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.

ФК 7. Здатність до діагностування невідкладних станів.

ФК 11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, включаючи систему раннього втручання.

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

8.1. Знати:

- засвоїти етапи проведення серцево-легеневої та церебральної реанімації;
- класифікувати сучасні методи анестезіологічного забезпечення;
- порівняти переваги і недоліки різних методів анестезіологічного забезпечення;
- засвоїти основні етапи анестезіологічного забезпечення;
- визначати ускладнення анестезії, аналізувати причини їх виникнення і прийняти рішення про методи їх усунення;
- сформулювати основні принципи корекції та інтенсивної терапії різних видів порушень водно-електролітного обміну та кислотно-основного стану;
- складати схеми проведення інфузійної терапії при різних порушеннях гомеостазу;
- вирізняти основні синдроми, що характерні для печінкової та ниркової недостатності;
- диференціювати клінічні прояви коматозних станів різного генезу;
- сформулювати основні принципи інтенсивної терапії коматозних станів різного походження;
- класифікувати різні види гострого отруєння;
- обґрунтувати вибір методів інтенсивної терапії різних видів гострого отруєння;
- ідентифікувати клінічні прояви гострої дихальної недостатності;
- спланувати тактику інтенсивної терапії гострих розладів дихання при різних видах невідкладних станів (астматичному стані, набряку легенів, утопленні, тромбоемболії легеневої артерії та її гілок, аспіраційному синдромі, респіраторному дистрес-синдромі дорослих);
- ідентифікувати клінічні прояви гострої серцево-судинної недостатності;
- класифікувати та диференціювати різні види шоківих станів.

8.2. Уміти:

- забезпечення прохідності дихальних шляхів;
- проведення штучної вентиляції легенів найпростішими методами («рот до рота», «рот до носа»);
- проведення непрямого масажу серця;
- проведення електричної дефібриляції;
- штучна вентиляція легенів мішком Амбу та за допомогою S-подібної трубки;
- методи оксигенотерапії;
- визначення виду та ступеню дихальної недостатності;
- вимірювання ЦВТ;
- розрахунок добового водного балансу, визначення ступеня дегідратації;
- розрахунок дефіцитів основних електролітів (калій, натрій, хлор), вибір і розрахунок кількості розчинів для корекції електролітних порушень;
- визначення виду розладу КОС та розрахунок об'ємів інфузійних засобів для корекції;
- методи детоксикації (промивання шлунку, форсований діурез);
- оцінка стану свідомості;
- методи штучної вентиляції легенів у новонароджених та дітей раннього віку;
- непрямий масаж серця у новонароджених та дітей раннього віку.

8.3. Демонструвати:

- демонструвати володіння методами діагностики та надання допомоги при основних синдромах порушень життєво важливих функцій;
- трактувати основні клінічні прояви та лабораторні показники порушень життєво важливих функцій;
- планувати обстеження та лікування хворих з порушеннями життєво важливих функцій;
- діагностувати ознаки клінічної смерті та термінальних станів, проводити серцево-легеневу та церебральну реанімацію;
- застосувати загальні принципи та методи анестезіологічного забезпечення різних оперативних втручань;
- застосовувати основні алгоритми інтенсивної терапії невідкладних станів.

Програмні результати навчання

ПРН 4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).

ПРН 5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.

ПРН 6. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).

ПРН 7. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН 8. Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

ПРН 9. Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПРН 14. Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.

ПРН 17. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ЄКТС) – 1 модуль «Анестезіологія та інтенсивна терапія», який складається з трьох змістових модулів.

Змістовий модуль 1. Загальна реаніματοлогія та анестезіологія.

Конкретні цілі:

- *Засвоїти етапи проведення серцево-легеневої та церебральної реанімації*
- *Демонструвати техніку підтримки прохідності дихальних шляхів, штучної вентиляції легень та закритого масажу серця, електричної дефібриляції.*
- *Обрати і демонструвати різні методи інтенсивної терапії хворих у післяреанімаційному стані*
- *Класифікувати сучасні методи анестезіологічного забезпечення.*
- *Порівняти переваги і недоліки різних методів анестезіологічного забезпечення*
- *Диференціювати клінічні прояви різних стадій наркозу*
- *Засвоїти основні етапи анестезіологічного забезпечення*
- *Обґрунтувати вибір методів анестезіологічного забезпечення при різних оперативних втручаннях*
- *Спланувати тактику підготовки до операції та післяопераційної інтенсивної терапії хворих різного хірургічного профілю*
- *Визначати ускладнення анестезії, аналізувати причини їх виникнення і прийняти рішення про методи їх усунення.*

Тема 1. Серцево-легенева і церебральна реанімація (СЛЦР).

Розвиток реаніματοлогії та інтенсивної терапії в Україні та світі. Організація реанімаційної допомоги та інтенсивної терапії в Україні.

Термінальні стани. Причини первинної зупинки серця. Поняття про термінальні стани. Клінічна смерть, її ознаки. Абсолютні та відносні ознаки біологічної смерті. Причини неефективного кровообігу. Діагностика раптової смерті. Класифікація і оцінка серцевого ритму при зупинці серця. Технологія серцево-легеневої реанімації при фібриляції шлуночків, шлуночковій тахікардії, безпульсовій електричній активності, асистолії в дорослих згідно із протоколом Європейської ради реанімації 2021 року. Діагностика причин зупинки серця, які можна усунути у процесі реанімації - чотири Г: гіпоксія, гіповолемія, гіпер/гіпокаліємія, гіпомагнійємія, ацидоз, гіпотермія; чотири Т: Ієпзіоп (напружений) пневмоторакс, тампонада серця, тромбемболія, токсичне передозування. Техніка експрес-реєстрації ЕКГ під час реанімації. Техніка дефібриляції ручним дефібрилятором. Техніка натискань на грудну клітку. Фармакотерапія при зупинці серця. Технологія серцево-легеневої реанімації при наявності автоматичного дефібрилятора. Тривалість серцево-легеневої реанімації, ознаки, які вказують на її ефективність та можливість припинення. Післяреанімаційна підтримка. Помилки та ускладнення, які виникають під час проведення серцево-легеневої реанімації. Правові та етичні аспекти серцево-легеневої реанімації.

Особливості проведення реанімації у дітей різних вікових груп (новонароджених, немовлят, дітей від 1 року і старше) та людей похилого віку.

Тема 2. Загальні питання анестезіології. Клінічна анестезіологія.

Визначення анестезіології як самостійної науково-практичної медичної дисципліни про знеболення та управління життєво важливими функціями організму, її роль і місце в сучасній системі медичних спеціальностей. Розвиток анестезіології в Україні та світі. Організація анестезіологічного забезпечення в Україні.

Наркоз, його види. Теорії наркозу. Класифікація сучасних методів анестезіологічного забезпечення. Компоненти і методи анестезії, основні завдання: знеболення, гальмування або виключення свідомості, розслаблення м'язів, підтримання адекватної вентиляції та газообміну, кровообігу, метаболічних процесів.

Інгаляційний наркоз. Апаратура і інструментарій для інгаляційного наркозу. Інгаляційні анестетики: ефір, фторотан, діазоту оксид. Компоненти загальної анестезії. Етапи

анестезіологічного забезпечення. Стадії та клініка наркозу. Масковий метод загальної анестезії.

Неінгаляційний наркоз. Препарати для неінгаляційної анестезії: кетамін, тіопентал натрію, оксибутират натрію, пропофол. Переваги і недоліки. Стадії і клініка наркозу.

Регіонарна анестезія. Види та методи регіонарної анестезії. Техніка та способи спинальної пункції й катетеризації епідурального простору.

Особливості загальної анестезії в амбулаторних та ургентних умовах.

Вибір методу знеболення в ургентній хірургії. Особливості підготовки хворих до операції та наркозу. Ускладнення загальної та регіонарної анестезії.

Професійні шкідливості в анестезіології.

Вибір методу знеболення та особливості анестезіологічного забезпечення при операціях на голові й шиї. Загальна анестезія в нейрохірургії.

Вибір методу знеболення та особливості анестезіологічного забезпечення при операціях на органах грудної порожнини.

Вибір методу знеболення та особливості анестезіологічного забезпечення при операціях на органах черевної порожнини.

Вибір методу знеболення та особливості анестезіологічного забезпечення при травматологічних та ортопедичних операціях.

Загальна анестезія в акушерстві та гінекології: знеболення при пологах, загальна анестезія при малих акушерських втручаннях, анестезія при кесарському розтині.

Фізіологічні та патофізіологічні особливості проведення загальної анестезії у дітей та хворих похилого віку.

Інтенсивна терапія та підготовка хворих до оперативного втручання при стенозі ворота, кишкової непрохідності, перитоніті, панкреонекрозі. Інтенсивна терапія у ранньому післянаркозовому та післяопераційному періоді.

Змістовий модуль 2. Загальні питання інтенсивної терапії

Конкретні цілі:

- Диференціювати різні види порушень водно-електролітного обміну та кислотно-основного стану
- Сформулювати основні принципи корекції та інтенсивної терапії різних видів порушень водно-електролітного обміну та кислотно-основного стану
- Скласти схеми проведення інфузійної терапії при різних порушеннях гомеостазу
- Вирізняти основні синдроми, що характерні для печінкової та ниркової недостатності.
- Пояснювати вибір різних методів штучного органопротезування.
- Диференціювати клінічні прояви коматозних станів різного генезу.
- Сформулювати основні принципи інтенсивної терапії коматозних станів різного походження
- Трактувати закономірності виникнення порушень життєво важливих функцій організму при гострому отруєнні
- Класифікувати різні види гострого отруєння
- Обґрунтувати вибір методів інтенсивної терапії різних видів гострого отруєння

Тема 3. Методи діагностики та корекція порушень водно-електролітного обміну і кислотно-основного стану (КОС)

Фізіологічні механізми підтримання внутрішнього середовища організму, методи його контролю. Патофізіологія водно-електролітного обміну та кислотно-основного стану. Поняття про гомеостатичну функціональну систему, молярність, осмолярність. Види порушень обміну води, їх причини і методи діагностики та корекції. Обмін основних електролітів - натрію, калію, хлору, кальцію - причини можливих порушень, методи корекції.

Фізіологічні та буферні системи регуляції КОС. Види порушень кислотно-основного стану, методи лабораторної діагностики та інтенсивної терапії метаболічного ацидозу, метаболічного алкалозу, респіраторного ацидозу та респіраторного алкалозу.

Особливості регуляції активної реакції організму у дітей та людей похилого віку.

Методи визначення дефіциту ОЦК. Характеристика препаратів - гемокоректорів, показання і протипоказання до їх застосування. Шляхи введення інфузійних засобів, правила проведення інфузійної терапії. Особливості інфузійної терапії у дітей та людей похилого віку. Ускладнення інфузійної терапії.

Основи парентерального харчування. Характеристика препаратів, правила проведення парентерального харчування та контроль за його ефективністю. Особливості парентерального харчування у дітей та людей похилого віку.

Тема 4. Гостра ниркова (ГНН) та печінкова недостатність

Анатомія та фізіологія сечовидільної системи. ГНН, форми ГНН, патофізіологія, клінічний перебіг, фізіологічні і біохімічні порушення. Методи діагностики. Алгоритми інтенсивної терапії (ІТ) на різних стадіях ГНН. Методи позаниркового очищення (гемодіаліз, гемофільтрація, ультрафільтрація, перитонеальний діаліз).

Етіологічні фактори, патофізіологія розвитку, клінічний перебіг гострої печінкової недостатності. Методи ІТ гострої печінкової недостатності.

Тема 5. Гострі отруєння та коматозні стани.

Поняття про гострі отруєння. Класифікація отруєнь. Загальні принципи інтенсивної терапії при гострому отруєнні. Інтенсивна терапія гострого отруєння транквілізаторами, барбітуратами, опіатами, фосфоорганічними речовинами, етиловими та метиловими спиртами, чадним газом, кислотами та лугами, отруйними грибами. Застосування методів екстракорпоральної детоксикації.

Особливості невідкладної допомоги при укусах комах і тварин.

Методи диференціальної діагностики коматозних станів. Визначення глибини коми. Інтенсивна терапія при комах різної етіології (гіпо-, гіперглікемічна, гіперосмолярна, печінкова, уремічна). Інтенсивна терапія набряку мозку, судомного і гіпертермічного синдромів у дітей.

Змістовий модуль 3. Інтенсивна терапія невідкладних станів

Конкретні цілі:

- *Ідентифікувати клінічні прояви гострої дихальної недостатності*
- *Вирізняти різні види гострої дихальної недостатності*
- *Сформулювати основні принципи інтенсивної терапії різних видів гострої дихальної недостатності*
- *Спланувати тактику інтенсивної терапії гострих розладів дихання при різних видах невідкладних станів (астматичному стані, набряку легенів, утопленні, тромбоемболії легеневої артерії та її гілок, аспіраційному синдромі, респіраторному дистрес-синдромі дорослих).*
- *Ідентифікувати клінічні прояви гострої серцево-судинної недостатності*
- *Класифікувати та диференціювати різні види шоківих станів*
- *Засвоїти надання невідкладної медичної допомоги при різних видах шоку*
- *Визначати особливості перебігу та інтенсивної терапії при тяжкій черепно-мозковій травмі, політравмі, синдромі тривалого стискування, електротравмі.*

Тема 6. Гостра дихальна недостатність (ГДН). Захворювання та ураження дихальної системи.

Фізіологія та патофізіологія дихання. Нереспіраторні функції легенів. Анатомо-фізіологічні особливості системи дихання у дітей та осіб похилого віку.

Етіологія та патогенез ГДН, класифікація, клінічний перебіг. Алгоритми діагностики. Гіпоксія, її види, клінічні ознаки, діагностика. Гіперкапнія, клінічні ознаки.

Методи інтенсивної терапії ГДН. Засоби забезпечення вільної прохідності дихальних шляхів та поліпшення дренажної функції легенів. Боротьба з гіпоксемією. Методи оксигенотерапії. Показання до застосування спонтанного дихання під постійно позитивним

тиском (СДПТ) та штучної вентиляції легенів (ШВЛ), протипоказання та можливі ускладнення. Застосування гіпербаричної оксигенації.

Особливості інтенсивної терапії у дітей з гострою дихальною недостатністю.

Інтенсивна терапія гострої дихальної недостатності при окремих патологічних станах: в післяопераційному періоді, при астматичному стані, набряку легень, утопленні, тромбоемболії легеневої артерії та її гілок, аспіраційному синдромі, респіраторному дистрес-синдромі дорослих і новонароджених.

Тема 7. Гострі порушення кровообігу. Шокові стани та травматичні ушкодження.

Фізіологія та патофізіологія кровообігу. Системний транспорт кисню, як показник адекватності функції серцево-судинної системи.

Механізми розвитку гострої циркуляторної недостатності. Визначення видів критичних розладів гемодинаміки - серцева та судинна недостатність, гіповолемія. Критерії розладу мікроциркуляції.

Причини виникнення, клінічні прояви та діагностика гострої серцевої недостатності, порушень серцевого ритму. Основні напрями інтенсивної терапії. Вікові особливості серцево-судинної системи та механізмів розвитку критичних розладів гемодинаміки і їх лікування.

Патофізіологія, діагностика, особливості перебігу та інтенсивна терапія при запамороченні та колапсі.

Шок, види шоку. Патофізіологія, діагностика, особливості перебігу, інтенсивна терапія при різних видах шоку (геморагічному, травматичному, опіковому, анафілактичному, септичному). Особливості інфузійно-трансфузійної терапії різних видів шоку, характеристика інфузійних середовищ.

Патофізіологія, діагностика, особливості перебігу, інтенсивна терапія та заходи запобігання ускладненням при важкій черепно-мозковій травмі (ЧМТ), політравмі, синдромі тривалого стискування, електротравмі.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Аудиторні		Самостійна робота студента	Індивідуальна робота
		Лекції	Практичні заняття		
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Загальна реаніматологія та анестезіологія.					
Тема 1. Серцево-легенева і церебральна реанімація (СЛЦР).	11	-	5	6	Протягом модулю огляд наукової літератури за темами на вибір: «Смерть мозку. Клінічні та деонтологічні проблеми», «Історія розвитку методів знеболення»
Тема 2. Загальні питання анестезіології. Клінічна анестезіологія.	15	2	6	7	
Разом за змістовим модулем 1	26	2	11	13	
Змістовий модуль 2. Загальні питання інтенсивної терапії					
Тема 3. Методи діагностики та корекція порушень водно-електролітного обміну і кислотно-основного стану (КОС)	13	2	6	5	Протягом модулю огляд наукової літератури за темами на вибір: «Внутрішньочепний тиск, як критерій

Тема 4. Гостра ниркова (ГНН) та печінкова недостатність	10	-	5	5	адекватності інтенсивної терапії коматозних станів», «Сучасні методи еферентної терапії»
Тема 5. Гострі отруєння та коматозні стани.	13	2	6	5	
Разом за змістовим модулем 2	36	4	17	15	
Змістовий модуль 3. Інтенсивна терапія невідкладних станів					
Тема 6. Гостра дихальна недостатність (ГДН). Захворювання та ураження дихальної системи.	13	2	6	5	Протягом модулю огляд наукової літератури за темами на вибір: «Гострий респіраторний дистрес-синдром новонароджених», «Тактика інфузійної терапії при шоккових станах»
Тема 7. Гострі порушення кровообігу. Шокові стани та травматичні ушкодження.	15	2	6	7	
Разом за змістовим модулем 3	28	4	12	12	
Індивідуальна робота (за наявності)					
Підсумковий модульний контроль					
УСЬОГО ГОДИН	90	10	40	40	

11. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	К-сть год.
1	Загальні принципи анестезіологічного забезпечення оперативних втручань	2
2	Гострі порушення водно-сольового обміну. Етіологія, патогенез, клініка та інтенсивна терапія	2
3	Загальні принципи інтенсивної терапії гострих отруєнь	2
4	Гостра дихальна недостатність: етіологія, патогенез, клініка та інтенсивна терапія	2
5	Шоки. Патогенез, класифікація, клінічні прояви та інтенсивна терапія постгеморагічного гіповолемічного шоку	2
	Разом	10

12. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	К-сть год.
Змістовий модуль 1. Загальна реаніматологія та анестезіологія		
1	Серцево-легенева і церебральна реанімація.	5
2	Загальні питання анестезіології. Клінічна анестезіологія.	6
Змістовий модуль 2. Загальні питання інтенсивної терапії		
3	Методи діагностики та корекція порушень водно-електролітного обміну і кислотно-основного стану (КОС)	6
4	Гостра ниркова (ГНН) та печінкова недостатність	5
5	Гострі отруєння та коматозні стани.	6
Змістовий модуль 3. Інтенсивна терапія невідкладних станів		
6	Гостра дихальна недостатність (ГДН). Захворювання та ураження дихальної системи.	6

7	Гострі порушення кровообігу. Шокові стани та травматичні ушкодження.	6
	Разом	40

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ДЛЯ ОЦІНКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТА

Модуль I (зміст оцінюваної діяльності)	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1	
Тема 1. Серцево-легенева і церебральна реанімація.	16
Тема 2. Загальні питання анестезіології. Клінічна анестезіологія.	16
Змістовий модуль 2	
Тема 3. Методи діагностики та корекція порушень водно-електролітного обміну і кислотно-основного стану (КОС).	16
Тема 4. Гостра ниркова (ГНН) та печінкова недостатність.	16
Тема 5. Гострі отруєння та коматозні стани.	16
Змістовий модуль 3	
Тема 6. Гостра дихальна недостатність. Захворювання та ураження дихальної системи.	16
Тема 7. Гострі порушення кровообігу. Шокові стани та травматичні ушкодження.	16
Індивідуальна самостійна робота	8
Разом поточна навчальна діяльність	120
Підсумковий модульний контроль	80
СУМА БАЛІВ ЗА МОДУЛЬ	200

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	К-сть год.
1	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	20
2	Інтенсивна терапія травматичних ушкоджень: політравма, синдром тривалого стискання, електротравма	4
3	Клінічні прояви та діагностика гострої серцевої недостатності, порушень серцевого ритму. Основні напрями інтенсивної терапії.	4
4	Інтенсивна терапія судомного і гіпертермічного синдромів.	4
5	Індивідуальна самостійна робота студентів за однією з тем за вибором: огляд наукової літератури за вибором (індивідуальне завдання)	4
6	Підготовка до підсумкового модульного контролю	4
	Разом	40

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

- Смерть мозку. Клінічні та деонтологічні проблеми.
- Гострий респіраторний дистрес-синдром новонароджених.
- Історія розвитку методів знеболення.
- Тактика інфузійної терапії при шокових станах.
- Внутрішньочепний тиск, як критерій адекватності інтенсивної терапії коматозних станів.
- Сучасні методи еферентної терапії.
- Поліорганна недостатність при критичних станах у хірургічних хворих.
- Антибактеріальна терапія. Основні принципи лікування антибіотиками.
- Патофізіологія хірургічного сепсису: синдром системної запальної відповіді, сепсис, септичний шок.
- Імунокорекція при критичних станах у хірургічних хворих.
- Порушення ритму серця. Антиаритмічна терапія.
- Ризик операцій і анестезії.

15. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Змістовий модуль 1. Загальна реаніматологія та анестезіологія

1. Клінічна смерть, визначення, діагностика.
2. Базова підтримка життя.
3. Ознаки ефективності реанімації, показання до припинення реанімації.
4. Універсальний алгоритм розширених реанімаційних заходів.
5. Види зупинки кровообігу та їх діагностика.
6. Лікарські засоби, що використовуються при проведенні серцево-легеневої та церебральної реанімації, їх дози.
7. Шляхи введення медикаментів під час реанімації та їх обґрунтування.
8. Техніка електричної дефібриляції.
9. Ускладнення реанімації.
10. Післяреанімаційний період.
11. Поняття про декортикацію, децеребрацію, смерть мозку.
12. Основні напрями лікування у післяреанімаційному періоді.
13. Інтенсивна терапія набряку мозку.
14. Класифікація видів анестезії.
15. Основні вузли наркозного апарату.
16. Заходи запобігання загоранню та вибухам у операційній.
17. Дихальні контури, переваги, недоліки.
18. Інгаляційні анестетики: фармакокінетика, клінічний перебіг.
19. Компоненти загальної анестезії.
20. Етапи анестезіологічного забезпечення.
21. Премедикація, її види.
22. Підготовка хворих до операції та наркозу.
23. Клініка наркозу ефіром.
24. Масковий метод загальної анестезії.
25. Ендотрахеальний наркоз. Показання, методика проведення.
26. Фармакологія м'язових релаксантів
27. Ускладнення при загальній анестезії.
28. Неінгаляційні анестетики: фармакокінетика, клінічний перебіг.
29. Види та методи регіонарної анестезії.
30. Особливості загальної анестезії в амбулаторних та ургентних умовах.
31. Особливості підготовки хворих до операції та наркозу.
32. Фізіологічні та патофізіологічні особливості проведення загальної анестезії у дітей та хворих похилого віку

Змістовий модуль 2. Загальні питання інтенсивної терапії

1. Роль води та електролітів у організмі.
2. Поняття про осмолярність, її корекція.
3. Клінічні ознаки дегідратації та гіпергідратації.
4. Гіпертонічна дегідратація. Причини виникнення, клінічні ознаки, методи корекції.
5. Ізотонічна дегідратація. Причини виникнення, клінічні ознаки, методи корекції.
6. Гіпотонічна дегідратація. Причини виникнення, клінічні ознаки, методи корекції.
7. Гіпертонічна гіпергідратація. Причини виникнення, клінічні ознаки, методи корекції.
8. Ізотонічна гіпергідратація. Причини виникнення, клінічні ознаки, методи корекції.
9. Гіпотонічна гіпергідратація. Причини виникнення, клінічні ознаки, методи корекції.
10. Причини та ознаки гіпо- та гіпернатріємії, методи лікування. Патофізіологічні порушення при гіпо- та гіперкаліємії, клініка, діагностика, корекція.
11. Причини та ознаки гіпо- та гіпернатріємії, методи лікування.
12. Патофізіологічні порушення при гіпо- та гіперкаліємії, клініка, діагностика, корекція.
13. Порушення обміну хлору.
14. Буферні системи організму.

15. Поняття про ацидоз, діагностика, корекція.
16. Поняття про алкалоз, діагностика, корекція.
17. Характеристика розчинів для інфузійної терапії.
18. Показання до парентерального живлення.
19. Особливості інфузійної терапії та корекції порушень ВЕО і КОС при цукровому діабеті.
20. Особливості інфузійної терапії та корекції порушень ВЕО і КОС у післяопераційному періоді.
21. Особливості інфузійної терапії та корекції порушень ВЕО і КОС при стенозі воротаря.
22. Особливості інфузійної терапії та корекції порушень ВЕО і КОС при кишковій непрохідності.
23. Особливості інфузійної терапії та корекції порушень ВЕО і КОС при перитоніті.
24. Особливості інфузійної терапії та корекції порушень ВЕО і КОС при панкреонекрозі.
25. Причини виникнення і патогенез гострої ниркової недостатності (ГНН).
26. Диференціальна діагностика преренальної, реальної та постренальної олігоурії, анурії. Лабораторна діагностика ГНН.
27. Стадії клінічного перебігу ГНН.
28. Основні принципи лікування ГНН.
29. Уремична кома, принципи інтенсивної терапії.
30. Показання до гемодіалізу.
31. Розрахунок добової потреби в рідині хворих з ГНН.
32. Причини виникнення гострої печінкової недостатності.
33. Клінічні прояви гострої печінкової недостатності. Лабораторна діагностика.
34. Основні принципи лікування ураження печінки.
35. Печінкова кома, принципи інтенсивної терапії.
36. Основні принципи ІТ гострого отруєння.
37. Основні принципи форсованого діурезу.
38. Екстракорпоральні методи детоксикації, показання та протипоказання, технічні засоби, техніка виконання.
39. Принципи антидотної терапії.
40. Патогенез, клініка та ІТ при отруєнні метиловим спиртом.
41. Патогенез, клініка та ІТ при отруєнні етиловим спиртом та його сурогатами.
42. Патогенез, клініка та ІТ при отруєнні опіатами та барбітуратами.
43. Патогенез, клініка та ІТ при отруєннях фосфоорганічними речовинами.
44. Патогенез, клініка та ІТ при отруєнні кислотами та лугами.
45. Патогенез, клініка та ІТ при отруєнні чадним газом.
46. Патогенез, клініка та ІТ при отруєнні отруйними грибами.
47. Особливості невідкладної допомоги при укусах комах і тварин.
48. Види порушень свідомості, оцінка глибини порушень свідомості.
49. Принципи ІТ при коматозних станах різного походження.
50. Патогенез, клініка та ІТ гіпоглікемічної коми.
51. Патогенез, клініка та ІТ гіперглікемічної коми.
52. Патогенез, клініка та ІТ гіперосмолярної коми.
53. Патогенез, клініка, ІТ гіпертермічного синдрому у дітей.

Змістовий модуль 3. Інтенсивна терапія невідкладних станів

1. Класифікація гіпоксії, клініка, диференційна діагностика різних видів гіпоксії.
2. Гіперкапнія, клініка.
3. Гіпокапнія, клініка.
4. Класифікація ГДН.
5. Основні принципи інтенсивної терапії ГДН.
6. Оксигенотерапія: методи, показання, токсична дія кисню.
7. ШВЛ, показання, методи, критерії ефективності.
8. Методи відновлення прохідності дихальних шляхів та поліпшення дренажної функції легенів.

9. Санація трахеобронхіального дерева і ротоглотки.
10. Принципи диференційованої терапії астматичного стану.
11. Невідкладна допомога при різних типах набряку легенів.
12. Аспіраційний синдром, патогенез, клінічні прояви, інтенсивна терапія.
13. Інтенсивна терапія післяопераційної ГДН.
14. Реанімація та інтенсивна терапія при різних видах утоплення.
15. Респіраторний дистрес-синдром дорослих, етіологія, патогенез, клінічні ознаки, інтенсивна терапія.
16. Реанімація та інтенсивна терапія тробоемболії легеневої артерії та її гілок.
17. Види гострих розладів кровообігу.
18. Патогенез, клінічні прояви та ІТ гострої серцевої недостатності.
19. Патогенез, клінічні прояви та ІТ гострих порушень серцевого ритму.
20. Патофізіологія, діагностика, особливості перебігу та інтенсивна терапія при запамороченні та колапсі.
21. Патогенез, клінічний перебіг та ІТ травматичного шоку.
22. Патогенез, клінічний перебіг та ІТ геморагічного шоку.
23. Патогенез, клінічний перебіг та ІТ опікового шоку.
24. Патогенез, клінічний перебіг та ІТ анафілактичного шоку.
25. Патогенез, клінічний перебіг та ІТ токсико-інфекційного шоку.
26. Реанімація та ІТ при електротравмі.
27. Реанімація та інтенсивна терапія при синдромі тривалого стискання.
28. Реанімація та ІТ при політравмі.

16. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ ТА РОБІТ ДО ПІДСУМКОВОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. Забезпечення прохідності дихальних шляхів.
2. Проведення штучної вентиляції легенів найпростішими методами («рот до рота», «рот до носа»).
3. Проведення непрямого масажу серця.
4. Проведення електричної дефібриляції.
5. Штучна вентиляція легенів мішком Амбу та за допомогою S-подібної трубки.
6. Методи оксигенотерапії.
7. Визначення виду та ступеню дихальної недостатності.
8. Вимірювання ЦВТ.
9. Розрахунок добового водного балансу, визначення ступеня дегідратації.
10. Розрахунок дефіцитів основних електролітів (калій, натрій, хлор), вибір і розрахунок кількості розчинів для корекції електролітних порушень.
11. Визначення виду розладу КОС та розрахунок об'ємів інфузійних засобів для корекції.
12. Методи детоксикації (промивання шлунку, форсований діурез).
13. Оцінка стану свідомості.
14. Методи штучної вентиляції легенів у новонароджених та дітей раннього віку.
15. Непрямий масаж серця у новонароджених та дітей раннього віку.

17. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ

Форми контролю і система оцінювання здійснюються відповідно до вимог програми дисципліни та інструкції про систему оцінювання навчальної діяльності студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу, затвердженій МОЗ України (2005)

Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні кожного модулю (залікового кредиту) – 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів (60%), за результатами модульного підсумкового контролю – 80 балів (40%).

18. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТА З ДИСЦИПЛІНИ

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям з кожної теми. При оцінюванні навчальної діяльності студентів необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

Оцінювання поточної навчальної діяльності має здійснюватись у 3 етапи:

- 1) *початковий* (стандартизовані методи контролю, що виявляють СРС студента, наприклад – 10 тестів при зарахуванні мінімум - 70%). Вага оцінки – 20% від загальної оцінки поточної діяльності;
- 2) *основний* (виконання практичних робіт, уміння аналізувати і інтерпритувати, робити обґрунтовані висновки, вирішення ситуаційних задач, робота біля ліжка хворого). Вага оцінки – 50% від загальної оцінки поточної діяльності;
- 3) *кінцевий* (контроль умінь, вирішення комплексних ситуаційних задач, постановка попереднього діагнозу, призначення лікування). Вага оцінки – 30% від загальної оцінки поточної діяльності.

Розподіл балів, які присвоюються студентам

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок					Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання	
			"5"	"4"	"3"	"2"		
Модуль 1 90/3.0	3 (№№ 1-3)	7	16	14	12	0	8	84

Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну діяльність під час вивчення модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем у модулі (остання тема – підсумковий модульний контроль не враховується) з додаванням балів за індивідуальне завдання студента **і становить 120 балів.**

7 тем x 16 = 112 + 8 (СРС) = 120 балів.

Мінімальна кількість балів за модуль, яку повинен набрати студент при його вивченні для допуску до підсумкового модульного контролю, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «3», на кількість тем у модулі **і становить 70 балів.**

7 тем x 12 = 84 балів.

Оцінювання індивідуальних завдань студента

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові за умов успішного їх виконання та захисту.

Кількість балів, яка нараховується за індивідуальне завдання, залежить від його обсягу та значимості і складає не більше 8 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності.

Оцінювання самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння

тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового модульного контролю.

Підсумковий модульний контроль здійснюється по завершенні вивчення всіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля. До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні заняття, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Студенту, який з поважної причини мав пропуски навчальних занять, вносяться корективи до індивідуального навчального плану і дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну. Для студентів, які пропустили навчальні заняття без поважних причин, рішення про їх відпрацювання приймається індивідуально деканом факультету.

Форми проведення підсумкового контролю мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної підготовки (з використанням стандартизованих завдань, усне або письмове опитування) та контроль професійних умінь (ситуаційні задачі, інтерпретація результатів додаткових методів обстеження хворого).

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів з можливих 80.

Оцінювання дисципліни. Оцінка за модуль визначається як сума підсумкового балу за поточну навчальну діяльність та балу за підсумковий модульний контроль і відображається за 200-бальною шкалою.

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі модулі з дисципліни. Кількість балів, яку студент набрав з дисципліни, визначається як середнє арифметичне кількості балів з усіх модулів дисципліни (сума балів за усі модулі ділиться на кількість модулів дисципліни).

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів має перевірятися статистичними методами (коефіцієнт кореляції між поточною успішністю та результатами підсумкового модульного контролю).

За рішенням Вченої ради університету до кількості балів, яку студент набрав із дисципліни, можуть додаватися заохочувальні бали (не більше 12 балів) за призове місце на міжнародних олімпіадах та II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади, але у жодному разі загальна сума балів за дисципліну не може перевищити 200 балів.

Оцінка за модуль вноситься екзаменатором до «Відомості результатів поточного та підсумкового модульного контролю» (Форма № Н-5.03-2), «Індивідуального навчального плану студента», «Журналу обліку відвідувань та успішності студентів».

Оцінка з дисципліни вноситься екзаменатором до «Відомості обліку успішності» (Форма № Н-5.03-1), «Журналу обліку відвідувань та успішності студентів», «Індивідуального навчального плану студента» та «Залікової книжки».

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються кафедрою у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями як нижченаведено у таблиці.

Assessment on a 200-point scale	Оцінка за чотирибальною шкалою
Від 180 до 200 балів	«5»
Від 150 до 179 балів	«4»
Від 149 до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«3»
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	«2»

Примітка Ці критерії також застосовуються при визначенні оцінки за модуль за необхідності.

Студенти, які навчаються на одному факультеті, курсі, за однією спеціальністю, на основі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Оцінка ECTS	Статистичний показник
«А»	Найкращі 10 % студентів
«В»	Наступні 25 % студентів
«С»	Наступні 30 % студентів
«D»	Наступні 25 % студентів
«Е»	Останні 10 % студентів

Ранжування з присвоєнням оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» проводиться **деканатами** для студентів відповідного курсу та факультету, які навчаються за однією спеціальністю і **успішно** завершили вивчення дисципліни.

Студенти, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються, навіть після перескладання модуля. Такі студенти після перескладання автоматично отримують бал «Е».

Оцінки з дисципліни «FX», «F» («2») виставляються студентам, яким не зараховано хоча б один модуль з дисципліни після завершення її вивчення.

Оцінка «FX» виставляється студентам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зараховано підсумковий модульний контроль. Ця категорія студентів має право на перескладання підсумкового модульного контролю за затвердженим графіком (але не пізніше початку наступного семестру). Повторне складання підсумкового модульного контролю дозволяється не більше двох разів.

Оцінка «F» виставляється студентам, які відвідали усі аудиторні заняття з модуля, але не набрали мінімальної кількості балів за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового модульного контролю. Ця категорія студентів має право на повторне вивчення модуля.

За дозволом ректора студент може підвищити оцінку з дисципліни шляхом перескладання підсумкового модульного контролю (не більше трьох разів за весь період навчання).

Оцінка ECTS у традиційну чотирибальну шкалу НЕ конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала є незалежними.

200-бальна та чотирибальна шкали характеризують фактичну успішність кожного студента із засвоєння навчальної дисципліни. Шкала ECTS є відносною, порівняльною, рейтинговою, яка встановлює належність студента до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Тому оцінка «А» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «В» - оцінці «добре» тощо. Як правило, при конвертації з багатобальної шкали межі оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» за шкалою ECTS не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою.

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1 Базова

1. Анестезіологія та інтенсивна терапія. За редакцією проф. Шлапака І.П. - Київ, «Медицина», - 2015, том 2. - 550с.
2. Анестезіологія, інтенсивна терапія і реаніматологія: навчальний посібник (ВНЗ І-ІІІ р.а.) А.А. Ілько. - 2-е вид., переробл. і допов., «Медицина», Київ, 2018
3. Глумчер Ф.С. «Анестезіологія та інтенсивна терапія. Четверте видання». – Київ. 2021.
4. Наказ МОЗ України від 18 липня 2024 року № 1259 «Стандарт медичної допомоги. Серцево-легенева реанімація у доорслих (базові та розширені заходи)».
5. Примусова вентиляція та забезпечення прохідності дихальних шляхів в практиці невідкладних станів: навчальний посібник / В.М. Коновчук, В.І. Ротар, С.О. Ацентьєв, О.В. Ткачук, А.І. Ковтун, В.В. Петринич, А.В. Андрущак, П.В. Кифяк. – Чернівці: БДМУ, 2019. – 158 с.

19.2 Допоміжна

1. Анестезіологія, інтенсивна терапія та невідкладні стани: навчальний посібник: за ред. проф. Владики А.С. Одеса: ОНМедУ, 2016.
2. Інтенсивна терапія в педіатрії: Навч. пос. для мед. ВНЗ IV рів. акр. Рекомендовано МОЗ/ За ред. Г.І.Белебезьєва – К., 2008 – 520 с.
3. Ковальчук Л.Я., Гнатів В.В., Бех М.Д., Панасюк А.М. Анестезіологія, реанімація та інтенсивна терапія невідкладних станів.-Тернопіль:Укрмедкнига, 2003.
4. Симуляційна медицина. Досвід. Здобуття. Перспективи: навчальний посібник/ Запорожан В.М., Тарабрін О.О. Одеса: Університетська книга, 2018
5. Респіраторна гіпоксія в практиці анестезіолога / Коновчук В.М., Ротар В.І., Акентьєв С.О., Ткачук О.В., Ковтун А.І., Петринич В.В. – Чернівці: БДМУ, 2017. – 273 с.

19.3 Інформаційні ресурси

1. Матеріали для підготовки студентів до практичних занять: <http://moodle.bsmu.edu.ua/>
2. Міністерство охорони здоров'я України: <http://moz.gov.ua/>
3. Асоціація анестезіологів України: <http://www.aay.org.ua/>

УКЛАДАЧ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

1. Володимир ПЕТРИНИЧ – доцент закладу вищої освіти кафедри анестезіології та реаніматології, к.мед.н., доцент.